
ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР”

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ик.н. Георги Кирилов Петков

за дисертационния труд на **Ганка Йорданова Иванова**
на тема „Нагласи на българската и арабската жена към сключване на
брак и раждане на деца в епохата на глобализацията”, представен за
придобиване на образователната и научна степен „доктор”

Проблемът за брака и децата не е нов както в световната, така и в българската научна литература. Отнесен към семейството и неговото функциониране той придобива съвсем актуално звучене, доколкото на съвременния етап от развитието на обществото, елемент от което е и семейството, промените се случват във и независимо от желанията и очакванията на хората и за много от тях често съдим единствено по резултатите. Това означава, че все още не сме в състояние да ги управляваме. Определена вина за това състояние имат и учените, чиято отговорност е както да осмислят и да обясняват случващото се в живота на хората, т.е. да "осветяват пътя", така и да прогнозираят тенденциите и с това да предотвратяват, а в някаква степен и да смекчават тежестите, които хората трябва да понасят.

От тази гледна точка изборът на подобна, многократно експлоатирана тема сам по себе си е предизвикателство, което

очевидно не е смутило автора. Това се дължи на факта, че Ганка Иванова е намерила такъв аспект за разработване на темата, който очертава известна перспектива в изследванията на семейното функциониране, ефектът от които ще се отрази както върху самото семейство, така и върху обществото като цяло, доколкото семейните взаимоотношения несъмнено се мултиплицират и непосредствено влияят върху поколенията, които в по-голяма или по-малка степен в собствения си живот възпроизвеждат семейния модел. Несъмнено върху избора и е повлиял и личният опит, натрупан от практиката, подробно описана в автобиографията на докторанта.

Изследването, което докторантът ни представя в настоящия дисертационен труд е сериозен опит за задълбочаване и обогатяване на съществуващите знания в областта на семейните отношения, както и на практиките за тяхното усъвършенстване. Ганка Иванова се е опитала да открие онези важни фактори, които участват при формирането на комплекса от взаимоотношения в най-малката клетка на обществото и изпълват със съдържание онова, което дефинираме като семейна привързаност. Положила е усилия и е успяла да издири и проучи достъпната и литература, релевантна на изследвания проблем. А това от своя страна и е позволило да създаде и представи в дисертационния си труд относително точна представа за степента до която съвременните автори са анализирали изследваната от нея проблематика. От заявеното на страниците в дисертационния труд става ясно, че Ганка Иванова, определено се е постарала да избере методология, която да я е преведе през всички перипетии на едно научно изследване, от създаването на всестранно обоснован и логично изграден теоретичен модел, до получаването, обработката и анализа на данните, добити чрез измерване на емпиричните индикатори, възпроизвеждащи реалните семейни отношения,

пречупени през идеята за брака, раждането и отглеждането на деца. За да провери модела си тя е потърсила и приложила методи за оценка на изследваните конструкти, проверявани многократно и доказали своята ефективност в представителни български изследвания.

В пространен анализ на повече от двадесет страници в първа глава, озаглавена "Бракът като психологически проблем" Ганка Иванова е представила съвременните схващания за семейството и брака. Разкрила е същността на основните теории за същността на брака. Разгледала е видовете брак, както и предпоставките за успешен брак. Отделен параграф в първа глава е посветила на функциите на брака, както и на критериите за успешност на брака.

Втората глава, озаглавена "Крос-културален преглед на брака като ценност в българската и емиратската култури" разглежда параметрите на българската, респективно на емиратската култури. Авторът прави ретроспективен анализ на институцията „брак“ през вековете: в доосвободенска България, в епохата на индустриализация, след Освобождението и след 1944 г., след 1989 г. и в епохата на глобализация.

Подобен е и подходът относно психолого-културните параметри на емиратската култура и бракът като ценност в нея.

В третата глава „Сравнително културно изследване на брака като ценност в българската и арабската култура“ Ганка Иванова търси емпирични проекции на теоретичните постановки от първите две глави. Тук формулира целта, задачите, обекта и предмета на изследването. Поставя ограниченията и издига хипотези, които емпирично да бъдат проверени. Намираме подробно описание на методиката, както и интерпретация на резултатите, получени с нея.

Библиографската справка показва, че Ганка Иванова е проучила достатъчно литературни източници, голяма част от които от последните десетина години, което означава, че тя познава съвременното състояние на изследвания от нея проблем. Източниците са цитирани коректно в хода на изложението.

Авторефератът отразява сравнително пълно направеното в

дисертационния труд.

Ганка Иванова е посочила две публикации, свързани с темата на дисертационния труд, което дава известна публичност на научните и занимания. Направила е списък с научните и научно-приложните приноси, както самата тя ги вижда. Приемам ги напълно.

Дисертационният труд и авторефератът са съпътствани от известни стилови и редакционни проблеми, които обаче не снижават общото положително впечатление.

Предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват на Ганка Йорданова Иванова да се даде образователната и научна степен „доктор”.

Член на журито: проф. д.ик.н. ....

Г. Петков

15 юли 2016 г.

Гр. София